

TRIBUNA LLIURE

Des de Bellguarda

Josep M. Salvatella (*)

Ja fa una colla d'anys que havíem pujat a Bellguarda, amb motiu del Retornament Català. Una iniciativa que, com moltes d'altres, va començar força bé i va acabar força malament. Recordo com si fos ara la gran plaça d'armes, curulla de gent de banda i banda de frontera, i fins i tot representants del País Valencià i de les Illes.

Aquesta tardor hi hem retornat, per la trobada entre el Consell General i la Diputació de Girona. S'han arranjat algunes dependències del castell, com la capella i un parell de sales de reunions. Però la immensa carcassa sembla intacta, ancorada en el passat. La muralla, el fossat, la porta de França, amb la seva escala rampant que porta al pati d'armes, les torres, les casamates, el pont llevadís... Mil i un racons ennegrits, suats, tal vegada ensangonats. Però la sang ja és vella de segles i llavors perd dramatisme, per guanyar en prestigi mític.

Sembla probable que la primitiva edifica-

ció de Bellguarda s'alcés cap al 1287, per ordre de Jaume I de Mallorca. La trista experiència francesa de Panissars féu veure la conveniència de fortificar el pas pirinenc. Des d'aquí es dominen les dues valls que poden utilitzar-se per franquejar les muntanyes: la de les Cluses i el Coll de Panissars, que desemboca a les ribes del Tec, per Riunoguers i Morellàs. El castell actual fou construït al segle XVII, sota la direcció dels tècnics Saint Hilaire i Vauban. El general Ricardos pren la fortalesa el 1793 i, l'any següent, la reconquereix Dugommier. Amb la guerra del 14, els soldats abandonaren definitivament els seus murs i posteriorment fou utilitzada com a hospital de guerra. El 1971, el govern francès convocà subhasta pública per a la seva venda. Només després d'intenses gestions de Joan Lluís Nibet, llavors batlle del Portús, s'aconseguí que la propietat del castell passés al municipi fronterer. Un regal molt gros, massa, molt car de mantenir, per a un poble de cinc-cents

habitants.

Els ajuts de govern central, per altra banda, costen d'arribar. La Catalunya Nord: la França del sud. És cert que aquesta gent estan queixosos de París. «Al Midi ja teniu el sol», els diuen, mig de broma mig de veres. Em comentava un diputat de la comarca: «Nosaltres no hem tingut una gran ciutat, com Barcelona, per plantar cara a la capital de l'estat. Perpinyà només té dos-cents mil habitants...».

La situació, vista amb els nostres ulls, fa una certa angúnia. Hi ha gent que treballa i actua —al Rosselló, al Vallespir, al Conflent, a la Cerdanya— per la causa catalana, i que tenen molt clars els seus objectius. Això és cert, però malauradament són pocs. La major part en tenen, del fet català, una visió evanescent i folklòrica. Una visió que ara ha trobat nous incentius amb l'esclat dels Jocs Olímpics del 92 i amb la possibilitat d'obrir nous mercats cap al sud. Penso que el fet diferenciador més característic és que ells,

pràcticament tots, fins i tot la majoria dels considerats catalanistes, se senten plenament francesos. Ja no parlem de la llengua que utilitzen normalment, sinó que, a més, tenen clara consciència de pertànyer a la nació, a la pàtria francesa. I en senten l'orgull, també. No crec que puguem jutjar-los. Els condicionants històrics i socials són els que són i no hi ha més cera que la que crema.

El dia de la nostra última visita a Bellguarda va fer al matí un sol esplèndid, a la tarda va gropejar i, en fosquejar, plovia. Potser per això, aquestes reflexions tendeixen progressivament al pessimisme. Damunt d'aquests merlets han onejat, alternativament, la bandera francesa i l'espanyola. En aquesta nostra darrera estada ens donà la benvinguda, al pati d'armes, una monumental senyera amb les quatre barres. Però... ai las!, era només un objecte decoratiu, quasi, com si diguéssim, un miratge.

(*)Diputat-ponent d'Ensenyament i Cultura de la Diputació de Girona

EL LECTOR ESCRIU

Benvolguda Mercè

S'han complert divuit anys de la teva absència (jo en tenia setze acabats de fer) i, sense voler tenir una excessiva enyorança, et recordo com si el temps viscut al teu costat l'acabés d'exhaurir ara mateix.

De tu recordo l'esforç per viure i fer-nos viure a tots, la senzillesa i la humilitat amb què vares fer-ho, i sobretot l'estima que reparties per a tothom. Són vivències que el pas del temps no em faran oblidar mai.

Per damnat de tot, recordo quan em deies, poc abans de morir, a cau d'orella i amb veu molt fluixa —el càncer t'estava fent marxar molt a poc a poc—, que no volies que en Lluís (el teu fill de dinou anys mort d'accident feia quatre mesos) se n'anés, però que Ell, en qui tu tant creies, així ho havia decidit i, per tant, ho acceptaves. També en deies que tu tampoc no volies marxar, perquè molts encara et necessitaven, però Ell (per què altre cop Ell?) volia que anessis a fer-li companyia, i tu també ho acceptaves.

Però recordo molt especial-

ment el teu testament: estimeu-vos, perdoneu-me, ajudeu molt el vostre pare. Me'n vaig al cel.

Aquesta fermesa, aquesta voluntat, aquesta creença, aquesta humilitat, et fan mereixedora del tan bell record que tinc de tu. Moltes gràcies.

Procuraré, per sempre, transmetre-ho a tots els que m'envolten com una manera més de recordar-te. Serà una bonica manera de tenir-te present, amb una gran i agradable enyorança. M.C.V.

Les urbanitzacions de Caldes

En referència a la informació apareguda a l'edició del dia 17 de desembre últim, amb el títol «Les urbanitzacions de Caldes es volen federar per demanar millores de tot tipus», vull fer algunes matisacions:

1. Estic totalment d'acord a unir els esforços de les urbanitzacions

de Caldes de Malavella per tal d'obtenir uns serveis de què estem molt mancats, però les nostres reivindicacions davant de l'Ajuntament han d'estar presidides, primer, per la via del diàleg i exposició de les raons que crec que ens ha de donar suport i han d'aconseguir les millores que ens pertocuen com a ciutadans, ja que són molts els qui viuen sempre a les urbanitzacions.

2. No abono cap tipus de manifestació davant de la Guàrdia Civil ni de l'Ajuntament, ja que els problemes que tenim han de trobar solució sense arribar a mesures d'aquesta classe.

3. Demano també més efectius de la Guàrdia Civil, ja que tres números i un sergent no poden fer més del que fan.

4r. Reclamo de l'Ajuntament de Caldes de Malavella una atenció per a les urbanitzacions que fins ara no ha tingut, i una actitud activa i eficaç per resoldre els nostres problemes de seguretat i prestació dels mateixos serveis de què gaudeixen els veïns del nucli urbà de Caldes de Malavella. **Salvador Rodríguez Jiménez**. President de la Junta de Compensació de la urbanització «Aigües Bones».

NECROLÒGIQUES

JUAN MIRANDA I SOLÀ

A l'edat de 19 anys, va morir dissabte passat a Madrid **Juan Miranda**. Era natural de Blanes i residia al carrer Sant Miquel, 3.

Era solter.

La missa exequial se celebrarà avui dimarts, a 2/4 de 10 del matí, a l'església de Santa Maria de Blanes.

ANTÒNIA GANDÍA

A l'edat de 62 anys, va morir ahir a Girona **Antònia Gandía**. Era natural d'Asp (Vinalopò Mitjà) i residia al carrer Maximiliano, 13, de Blanes.

Era casada amb Vicente Cerdán Prieto i tenia tres fills.

La missa exequial tindrà lloc avui dimarts, a les 11 del matí, a l'església de la Sagrada Família de Blanes.

SERAFÍ SOLER I PUJOLA

A l'edat de 96 anys, va morir ahir a Olot **Serafi Soler**. Era natural d'Olot i residia al carrer Sant Josep de Calasanc, 2, de la mateixa població.

Era vidu d'Encarnació Casas Bretcha i tenia quatre filles.

La missa exequial se celebrarà avui dimarts, a les 12 del matí, a l'església de Sant Esteve d'Olot.

FRANCESCA SAURINA I PAGÈS

A l'edat de 98 anys, va morir ahir a Girona **Francesca Saurina**. Era natural de Serinyà i residia al carrer Coma, 7 (baixos), de Germans Sàbat.

Era vídua de Rafel Roc Bellapart i tenia set fills.

La missa exequial tindrà lloc avui dimarts, a 2/4 de 5 del matí, a l'església parroquial de Germans Sàbat de Girona.

SABINA COSTA I TURÓN

A l'edat de 85 anys, va morir ahir a Olot **Sabina Costa**. Era natural de Santa Pau i residia al carrer Josep M. Mir Mas de Xexàs, 37, d'Olot.

Era vídua de Josep Codinach Corominas i tenia una filla.

La missa exequial se celebrarà avui dimarts, a les 4 de la tarda, a l'església de Sant Roc d'Olot.

JOAN PUJOL I VEHÍ

A l'edat de 75 anys, va morir ahir al Far d'Empordà **Joan Pujol**. Era natural de Vilanant i residia al carrer Fortià, 3, del Far d'Empordà.

Era casat amb Dolors Pujol Bayés i tenia una filla.

La missa exequial se celebrarà avui dimarts, a les 4 de la tarda, a l'església parroquial del Far d'Empordà.

MIQUEL PORTAS I MARTÍ

A l'edat de 72 anys, va morir ahir a Figueres **Miquel Portas**. Era natural de Maià de Montcal i residia al carrer Porta Petita Macau, s/n, de Figueres.

Era solter.

La missa exequial se celebrarà avui dimarts, a les 9 del matí, a l'església de la Sagrada Família de Figueres.

Pregueu Déu en caritat
per l'ànima de

Baldiri Talleda i Masó

Va morir cristianament a Girona el dia 16 de gener de 1989,
a l'edat de 79 anys, havent rebut els Sants Sacraments i la
B.A.

A.C.S.

La seva esposa, Dolors Fernández i Gich; fills, Carme i Josep; fills polítics, Josep Garcia i Molins i M. Àngels Aluger i Soy; néts, Carme i Jordi, Josep, M. Àngels i Sofia; germana, Teresa i tota la família ho fan saber als seus amics i coneguts.

Us preguem que el tingueu present en les vostres oracions. L'enterament serà demà dimecres, dia 18, a les 12 del matí, a l'església parroquial de Ntra. Sra. de la Misericòrdia de Sarrià de Ter.

Sarrià de Ter, 17 de gener de 1989

Pregueu Déu en caritat
per l'ànima de

Pere Puigdevall i Masegú

Vidu de Carme Pont i Grabuleda
Mori a Girona el dia 16 de gener de 1989,
a l'edat de 72 anys.

A.C.S.

Els seus fills, Isidre, Agnès i Josep; fills polítics, Maria Esteve, Josep Ocaña; néts, Benjamí, Isidre, Josep, Agnès, Albert i Ivan i tota la família participen a les seves amistats tan sensible pèrdua. La missa exequial en sufragi de la seva ànima se celebrarà demà dimecres, dia 18, a les 9,30 del matí, a l'església parroquial de Sant Pau.

Girona, 17 de gener de 1989

DESARMAMENT
I DESENVOLUPAMENT
PER A LA PAU

JUSTICIA I PAU

Carrer Portal Nou, 27
Tel. 20 27 91 - GIRONA